

Kahekümnes rahvusvaheline lingvistikaolümpiaad

Bansko (Bulgaaria), 23.–29. juuli 2023

Individuaalvõistluse ülesannete lahendused

Ülesanne nr 1.

		○	→		
● → ●				<i>ma nägin (selle) (ära)</i>	<i>ma näen (seda)</i>
↑				<i>mind nähti</i>	<i>mind nähakse</i>
ains. 1. isik	○	→	ains. 3. isik	○	→
● → ●	-n'	in-	● → ●	-y'	—
↑			↑		
	in-	in-		-∅	a-

1. →:

- -CV → -C'V (š' → ts');
- -V₁CC'V₂- → -V₁CV_XC'V₂-, V_X = (V₁ = V₂) | a

2. ●:

- -ʔ (-C'V → -CV | __ -ʔ);
- ○: (C)VCV- → (C)V̄VCV-

- 3. • n → m | __ {p, p'}
- n → ŋ | __ {k, k'}

4. <p, t, k> → <b, d, g> | {m, n, ŋ} __

3. n' → ŋ, y' → y | C'V __

(a)

	Vorm 1	Vorm 2	Tõlge
15.	netkay'	innetak'a	lukkama
16.	kiri'y'	iggir'i	tõmbama
17.	p'uhruy'	imp'uhur'u	auke tegema
18.	her'oy	inher'o	siluma

(b)

39.	her'oŋ	<i>ma silusin (selle)</i>
40.	iniŋpaʔ	<i>ma lahkusin</i>
41.	aplaʔ	<i>see avati</i>
42.	šur'uy	<i>see valis (selle)</i>
43.	pirin'	<i>ma nägin (selle) (ära)</i>
44.	iŋšawats'a	<i>ma istutan (seda)</i>
45.	k'aaniʔ	<i>see püüti lõksu</i>
46.	imp'ihanaʔ	<i>ma hüppan</i>
47.	ahikaʔ	<i>seda õmmeldakse, kootakse</i>
48.	iniplaʔ	<i>mind vannitati</i>

Ülesanne nr 2.

- Sõnade järjekord:

- S V DO (IO) $\equiv$ DO ^SV (IO) (S_(nimisõna))
 (S = alus; V = öeldis (tegusõna);
 DO = otsesihitis; IO = kaudsihitis [-mokaru])
omaja	omatav

	ains. 1. isik	ains. 2. isik	ains. 3. isik	
			(m)	(f)
omaja = alus	n(I)-	p(I)-	(I)-	u-
IO; DO ($\neg\exists$ IO)	-nu		-ry	-ru

$$(I)- = \begin{cases} i & \_ \{nh, tx, x\} i \\ y & \_ C \\ \emptyset & \_ V \end{cases} ; n > nh \mid \_ i$$

kehaosa	$\neg$ omatav	-txi (-y > -i $\_$ -txi)
(nimisõna)	omatav	-te

- (a) 17. **uwa xinhikaru sytu** — $Ta_{(ns)}$ mäletas naist.
 18. **txipary nhinhikary** — Ma sõin banaani ära.
 19. **kyky aikute pysykary ywamukary** — Sa andsid mehe maja talle_(ms).
- (b) 20.

uwa mynary kanawa ximakymukary	}	— $Ta_{(ns)}$ tõi kanuu kalale.
kanawa umynary ximakymukary		
- (c) 21. *Sa leidsid maja.* —

{	aiku papukary
	pita apukary aiku
22. *Ma tõi sinu kanuu tüdrukule.* —

{	pykanawate nymynaru hãtakurumukary
	nuta mynaru pykanawate hãtakurumukary
23. $Ta_{(ms)}$ tõi mulle sinu vee. —

{	pĩpurããte ymynanu nutamukary
	ywa mynanu pĩpurããte nutamukary
24. *Mees jõi tüdruku vere ära.* —

{	hãtakuru herëka ätary kyky
	kyky ätary hãtakuru herëka
25. *Ma mäletasin silma.* —

{	ukĩtxi nhixinhikary
	nuta xinhikary ukĩtxi
26. *Sa sõid minu banaani ära.* —

{	nhitxiparyte pinhikary
	pita nhikary nhitxiparyte

Ülesanne nr 3.

1. alus:

- **nak** 1. isik
- **o** ains. 2. isik
- **e** mitm. 2. isik

2.

- **b** 'tõesti'
- **bat** 'Oi, —.'
- **bam** 'Ohoh, —!'

3. **a** (alus = ains. 3. isik)

4. **um** 'asjata'

5. **e** {alus, sihitis} = mitm. 1. isik

juur = ...C↑C⁺

sihitis:

- **ana** 1. isik
- **aya** ains. 2. isik
- **a** mitm. 2. isik
- **e** ains. 3. isik

kb > **mb**; **e o** > **i u** | _ C* V C* V C* #

- (a) 18. **e-yuyanah** — *Me värisesime.*
19. **ba-ihwin** — *Ta tõesti nuttis.*
20. **nambum-kisayah** — *Ma tõesti sülitasin su peale asjata.*
21. **bat-yadawn** — *Oi, ta jättis teid maha.*
22. **ubamum-kolewn** — *Ohoh, sa naersid ta peale asjata!*
- (b) 23. *Ta ujus pinnale.* — **a-tameb**
24. *Oi, sa tulid tagasi.* — **obat-dahetok**
25. *Ohoh, ma vaigistasin ta!* — **nambam-hoyeb**
26. *Ta tõesti ajas meid ära.* — **be-utanab**
27. *Te tõesti sülitasite me peale asjata.* — **ibume-kisanah**

Ülesanne nr 4. S = alus, O = sihitis

•

ni-:	2. isik $\notin$ {S, O}
	$\wedge$ 1. isik $\in$ {S, O}
ki-:	2. isik $\in$ {S, O}

 + juur +

S	O	
1 2	3	-ā(w)
1	2	-it-in
2	1	-in
3	1 2	-ik(o w)

 +

+

mitm. 1. isik $\in$ {S, O} :	-(n)ān
mitm. 2. isik $\in$ {S, O}	-(ā)wāw
$\wedge$ mitm. 1. isik $\notin$ {S, O} :	

 +

mitm. 3. isik $\in$ {S, O} :	-(w)ak
------------------------------	--------

• $\left. \begin{array}{l} \bar{e}- \text{ siis kui ...} \\ \emptyset- \text{ juhul kui ...} \end{array} \right\} + \text{juur} +$

S	O	
1 2	3	-ā(w)
3	1 2	-ik(o w)

 +

{S, O}	
{mitm. 2. isik, ains. 3. isik} :	-yēk
{mitm. 1. isik, mitm. 3. isik} :	-yāhkwāw
jne	

- (a) 26. **ē-wāpamikoyēk** — *siis kui ta näeb teid*
 27. **ninakinikonān** — *ta peatab meid*
 28. **kikakwēcimāwāw** — *te palute teda*
 29. **kiwīcihitināwāw** — *ma aitan teid*
- (b) 30. *juhul kui me palume neid* — **kakwēcimāyāhkawāwi**
 31. *nad kutsuvad teid välja* — **kimawinēskomikowāwak**
 32. *nad aitavad mind* — **niwīcihikwak**
 33. *sa näed neid* — **kiwāpamāwak**
 34. *ma peatan teid* — **kinakinitināwāw**

Ülesanne nr 5.

• $\left[\begin{array}{l} 400 : \text{kampwoo} \\ \alpha_1 \times 400 : \text{kampwōhii } \alpha_1 \end{array} \right] + \left[\begin{array}{l} 80 : \text{ŋkuu} \\ \alpha_2 \times 80 : \text{ŋkwuu } \alpha_2 \end{array} \right] + \left[\begin{array}{l} 20 : \text{beŋjaaga} \\ \alpha_3 \times 20 : \text{be-}\alpha_3 \end{array} \right] +$
 $[10 : \text{kε}] + [5] + [\beta], 2 \leq \alpha_{1,2,3} \leq 4, 1 \leq \beta \leq 4$

• +: na

1: niŋkin	-niŋkin $\rightarrow$ -ni
2: shuunni	
3: taanre	
4: sicyēere	-sicyēere $\rightarrow$ -ricyēere
5: kaŋkuro	kaŋkuro na $\rightarrow$ baa-

- (a) **kampwōhii shuunni na kε** 810
ŋkuu na baataanre 88
- (b) 15 **kε na kaŋkuro**
 109 **ŋkuu na beŋjaaga na baaricyēere**
 152 **ŋkuu na beetaanre na kε na shuunni**
 403 **kampwoo na taanre**
 1534 **kampwōhii taanre na ŋkwuu sicyēere na kε na sicyēere**